

Symposium Impact van groei

Taalontwikkeling van kinderen bevorderen door
verbondenheid met de natuur

Jannette Prins

Hoofd Schouders knie en Taal

De taal van kinderen
opnemen en vergelijken
in drie buiten-
speelomgevingen:

Grijs

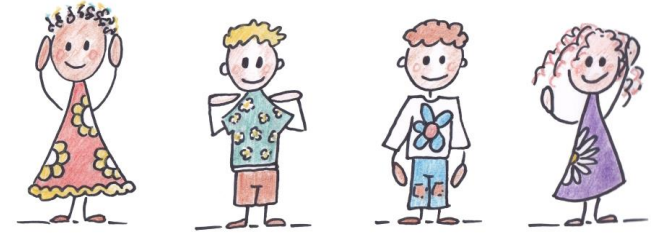
Groen (parkje in de buurt)

Groene ontdektuin

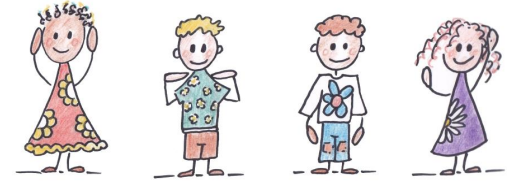

Wat gaan we doen?

- Verbonden raken met de wereld
- Joint attention
- Benoemen of verbinden

Verskil tussen jonge en oudere kind

4-8 jaar

- Verbonden raken met de wereld door **waar** te nemen te kijken en vragen te stellen
- Be-grijpen

- **Embodied cognition**

Ervaringen met het **hele lijf**

8-12 jaar

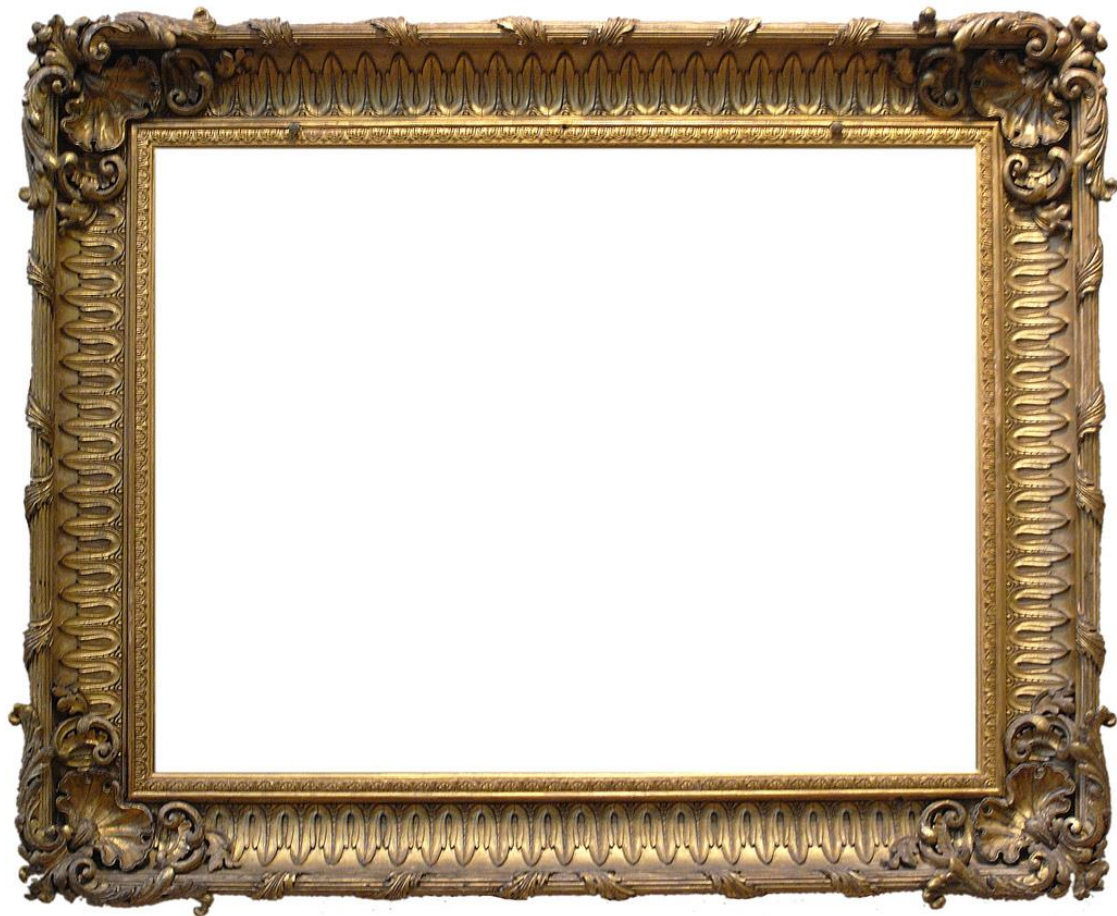
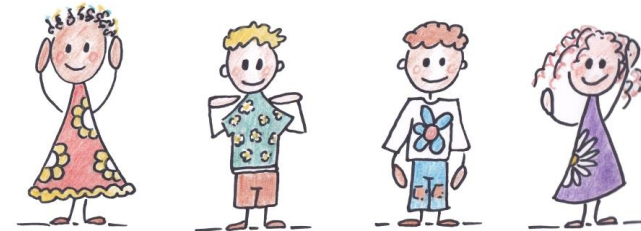
- Verbonden met de wereld raken door dingen over te wereld te leren, te weten
- Ervaringen met je lijf als basis, maar van daaruit ook naar een hoger abstractieniveau

Hoe komt een kind tot taal?

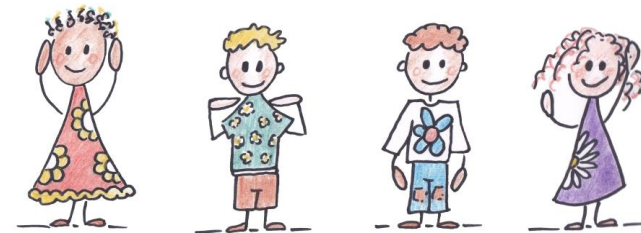

- Nature (Chomsky) of Nurture (Tomasello)
- Belangrijke processen die een rol spelen:
- **funderende processen:**
  - **joint attention**
  - **intention reading**, aanvoelen wat iemand wil communiceren
  - **patroonherkenning**
- onderliggende processen:
  - kunnen conceptualiseren van de wereld om je heen
  - het kunnen segmenteren (in stukjes) van taal

Joint attention

Vat-principes

- **V**olgen

Kijken, Wachten, Luisteren

initiatief bij kind

begrijpen ≠ verstaan

- **A**anpassen

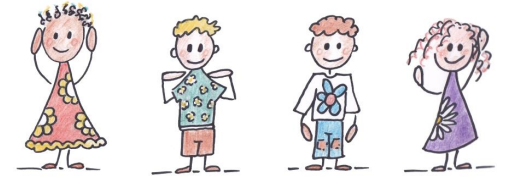
-----

ooghoogte, beleving kind,
taalniveau

- **T**oevoegen

-----

minder woorden, meer nadruk,
minder snel, meer visueel

Denkstimulerende gesprekstechnieken

Voorwaarde: joint attention

Denkgesprek:

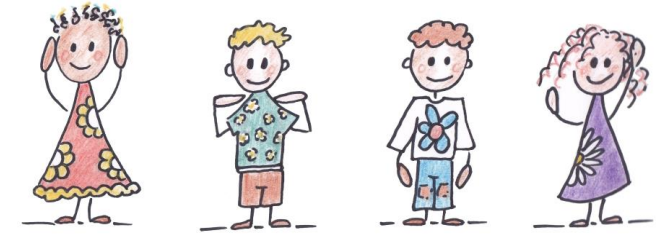
- stellen van denkvragen
- analyse van de reactie van de leerling
- inspelen op het antwoord van de leerling

4 Denkniveaus

- **Benoemen:**
  - benoemen van voorwerpen, herinneren van informatie uit het korte geheugen,
- **Beschrijven:**
  - erop reageren als kinderen zelf kenmerken van de dingen aangeven
  - erop reageren als kinderen die kenmerken aangeven en wijzen op de minder opvallende dingen, vanuit de ervaring
- **Ordenen:**
  - waarnemingen en ervaringen ordenen, wat hoort bij wat, categorieën aanbrengen
- **Redeneren:**
  - waarom-vragen, middel-doel/oorzaak-gevolg, beredeneringen, motiveren, voorspellen

Natuurbeleving van kinderen

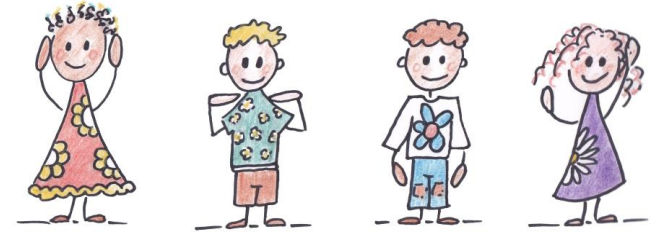

- [lieveheersbeestje](#)
- [op de boerderij](#)

Wat zie je bij de kinderen in deze twee filmpjes over:

- verbonden raken met de wereld
- Aandacht richten
- De rol van taal

actie

- Wat doe je in je eigen werk met de kinderen
- Waar ben je trots op
- Wat zijn dingen die je meeneemt uit de workshop
- Hoe ga je die dingen vormgeven, maak het concreet!